

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای

نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد عادی

Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of friendly behaviors in the people with and without social phobia disorder

Razieh Rezaei Kalantari

Department of Psychology, Islamic
Azad University of Sari
r.rezaekalantari@yahoo.com

راضیه رضایی کلانتری

گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی ساری

Abstract

This research is prepared for studying the comparison of fear from evaluation of positive and negative events and quality of friendly behaviors in the nonclinical and normal social phobia affected people. This is a great comparison and a kind of observational case studies. The research statistical community is consisted of all social phobia affected and normal women (age 18-25) of Tehran City in 2015. From this community 75 person of the people who have social phobia and 74 person of normal people comprised according to age, education and marriage situation. In order to collect data, we used of the following tools: Social phobia comparison 2.comparison of fear from positive evaluation 3.comparison of fear from negative evaluation 4.Social phobia comparison. Research data were analyzed with statistical methods, Variance analysis of multivariate, Pierson correlation coefficient and regression Analysis of multivariate. Results showed that there is considerable difference between the people who have social phobia with

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد عادی صورت گرفت. این پژوهش علی‌مقایسه ای و از نوع مورد شاهدهی است. جامعه آماری پژوهش، کلیه زنان ۱۸-۲۵ سال ساکن شهر تهران در سال ۱۳۹۵ می‌باشد. حجم آماری حدوداً ۳۵۰۰ نفر می‌باشد. از این جامعه، ۷۴ نفر افراد دارای فوبی اجتماعی و ۷۴ نفر افراد بهنجار بر حسب سن، تحصیلات و وضعیت تأهل همتا شدند. نمونه‌گیری در دو مرحله صورت گرفت ۱- مرحله شناسایی که به صورت تصادفی خوشه‌ای بود ۲- مرحله انتخاب آزمودنیها که به صورت تصادفی ساده بود. برای جمع‌آوری داده‌ها از ابزارهای زیر استفاده شد: ۱- مقیاس فوبی اجتماعی ۲- مقیاس ترس از ارزیابی مثبت ۳- مقیاس ترس از ارزیابی منفی ۴- مقیاس رفتار دوستانه. داده‌های پژوهش با روشهای آماری تحلیل واریانس چند متغیری مانوا، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد، بین افراد دارای فوبی

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

normal people in fear from evaluation of positive and negative events and quality of friendly behaviors ($P < 0/000$). According to the findings of research in comparison between the people who have social phobia with normal people, the affected people have more fear from evaluation of positive and negative events and also these people's friendly behaviors in comparison with normal people have low quality. Also regression analysis showed that fear from evaluation of positive and negative events and quality of friendly behaviors for cast the symptoms of social phobia disorder in women.

Key words: positive evaluation, negative evaluation, friendly behaviors, social phobia disorder.

اجتماعی و افراد بهنجار در ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه تفاوت معنی داری وجود دارد ($P > 0/000$). طبق یافته‌های پژوهش، افراد دارای فوبی اجتماعی در مقایسه با افراد بهنجار، ترس بیش تری از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی دارند. همچنین افراد دارای فوبی اجتماعی در مقایسه با گروه بهنجار از کیفیت ضعیفی در رفتارهای دوستانه برخوردار هستند. تحلیل رگرسیون نیز نشان داد، فقط ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی می‌توانند علایم اختلال فوبی اجتماعی را در زنان پیش بینی کنند.

کلمات کلیدی: ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت،

ترس از ارزیابی رویدادهای منفی، کیفیت رفتارهای دوستانه، اختلال فوبی اجتماعی

مقدمه

اختلال فوبی اجتماعی در راهنمای تشخیصی و آماری اختلال‌های روانی-۵ جزء اختلالات اضطرابی طبقه بندی شده است. این اختلال یکی از شایع‌ترین اختلالات روانی است که به طور قابل ملاحظه‌ای زندگی روزمره فرد را مختل می‌کند و میزان شیوع آن در طول عمر ۳ تا ۱۳ درصد است. در DSM-5 این اختلال به اسم اختلال اضطراب اجتماعی نامگذاری شده است که شامل نوعی اضطراب است که با ترس و اضطراب شدید در موقعیت‌های اجتماعی شناخته می‌شود و حداقل بخشی از فعالیت‌های روزمره شخص را مختل می‌کند. معیارهای تشخیصی اختلال اضطراب اجتماعی در DSM-5 شامل حضور ترس، اضطراب یا اجتناب به طور معمول به مدت شش ماه یا بیشتر از موقعیت‌های اجتماعی که همراه با بررسی انتقادی یا برخورد با غریبه‌ها می‌باشد (حسینی رمقانی و همکاران، ۱۳۹۴).

برخی نظریه‌های اولیه فوبی اجتماعی به نقش کمبود مهارت‌های اجتماعی تأکید کرده است. بسیاری از پژوهشگران نیز معتقدند که شکست در استفاده از مهارت‌های اجتماعی موثر بدین معنی نیست که شخص در رفتار ناتوان است. بنابراین، ضعف عملکرد ممکن است به عنوان یک منبع پاسخ، منعکس‌کننده نگرانی زیاد باشد. متغیرهای زیادی در شکل‌گیری و تشدید نشانه‌های اختلال فوبی اجتماعی نقش دارند که یکی از این متغیرها رویدادهای مثبت و منفی است. توضیح فاجعه‌انگیز از رویدادهای منفی اجتماعی به نظر می‌رسد که یک عامل مهم و اساسی در فوبی اجتماعی باشد. نظریه پردازان فوبی اجتماعی بر اهمیت باورها و اعتقادات منفی و ناهنجار و نقش فرایندهای تفکر در پیشرفت و نگهداری اختلال فوبی اجتماعی تأکید زیادی می‌کنند (کلارک و ولز، ۱۹۹۵). تحقیقات نشان داده است که افراد دارای سطوح بالای نگرانی، در موقعیت‌های مختلف اجتماعی، در مقایسه با افراد غیر نگران رفتارهایی نظیر افزایش توجه متمرکز شده بر روی فرد در موارد مربوط به خطر اجتماعی، تکرار زیاد تفکرات خود-سنجشی منفی (استوپا^۲ و کلارک، ۱۹۹۳)، برداشت‌های منفی از اطلاعات اجتماعی مبهم (امیر، فوآ و کولز^۳، ۱۹۹۸؛ استوپا و کلارک، ۲۰۰۰) و برآورد پرهزینه‌ی منفی از رخدادها^۴ اجتماعی (فوآ، فرانکلین، پری و هربرت^۵، ۱۹۹۶؛ به نقل از ایپسن، مرکونا، هیدالگو، سالوادور و گومز-آمور^۶، ۲۰۱۶) را نشان می‌دهند.

شواهد پژوهشی حاکی است که رویدادهای اجتماعی ناخوشایند منجر به ارزیابی افراد در رفتار منفی می‌شود و توضیح رویداد اجتماعی منفی بدین معنی است که آنها نشانه‌های شخصی ناخوشایند را مطابق با ارزیابی شخصی تحت تأثیر قرار می‌دهند، و رویدادهای ناخوشایند نتیجه بسیار منفی در عوامل طولانی مدت آینده، مانند روابط بین فردی خواهد داشت (ویلسون و راپی^۶، ۲۰۰۴).

رویدادهای زندگی دوران کودکی مانند طلاق، آسیب روان‌شناختی والدین، فوت والدین یا همسر، اختلالات خانوادگی، سوء استفاده جنسی در افزایش خطر ابتلا به فوبی اجتماعی نقش

1- Clark & Wells

3- Stopa

4- Amir, Foa & Coles

4- Foa, Franklin, Perry & Herbert

5- Espín, L., Marquina, M., Hidalgo, V., Salvador, A., & Gómez-Amor

6- Wilson & Rapee

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

مهمی دارند (چارتر، ولکر و استن^۱، ۲۰۰۰؛ به نقل از حسینی رمقانی و همکاران، ۱۳۹۴). علاوه بر رویدادهای منفی اجتماعی که در فوبی اجتماعی تاثیر دارد، رویدادهای مثبت نیز تاثیرگذار هستند. مدل شناختی فوبی ارزیابی منفی رویدادهای مثبت را در آغاز و نگهداری اختلال فوبی اجتماعی مهم می‌داند. به عبارت دیگر، بعد از دریافت بازخورد مثبت این افراد به صورت تکراری پیش‌بینی می‌کنند که طرف مقابل‌شان در واکنش‌های آینده توقع بیشتری از آنها خواهند داشت، به این شکل رویدادهای مثبت اجتماعی رویدادهای منفی اجتماعی را در بر خواهد داشت (الدن، ملینگز و لاپوسا^۲، ۲۰۰۴). پژوهش‌ها نشان می‌دهد افراد دارای فوبی اجتماعی از رویدادهای مثبت اجتماعی می‌ترسند و آنها را به شکل منفی که سبب نگهداری نگرانی می‌شود، تفسیر می‌کنند (کلارک و ولز، ۱۹۹۵).

متغیر دیگر در ارتباط با نشانه‌های اختلال فوبی اجتماعی کیفیت روابط دوستانه می‌باشد که در ایجاد و نگهداری این اختلال مؤثر است. افراد دارای فوبی اجتماعی از کیفیت روابط دوستانه ضعیفی برخوردار هستند (توماس^۳، ۲۰۰۹). تو ضیح فاجعه‌انگیز از رویداد اجتماعی منفی به نظر می‌رسد که یک عامل اساسی در فوبی اجتماعی است. نظریه پردازان فوبی اجتماعی بر اهمیت باورها و اعتقادات منفی و ناهنجار و نقش فرایندهای تفکر در پیشرفت و نگهداری این اختلال تأکید زیادی می‌کنند. در تحقیق مشابه که تو سط جاستین، وکس، آنتونینا و ساوستی^۴ (۲۰۱۱) با هدف بررسی تاثیر طرد اجتماعی به عنوان رویداد منفی در افراد دارای فوبی اجتماعی بالا و پایین صورت گرفت، مشخص شد زمانی که افراد با فوبی اجتماعی توسط یک فرد غریبه به دنبال یک تعامل رو در رو طرد می‌شوند، این تجربه ناخوشایند تعاملات بعدی با افراد جدید را تحت الشعاع قرار می‌دهد (وکس، جاستین و ساوستی، ۲۰۱۱).

الدن و توایلر^۵ (۲۰۰۴)، برای بهتر تو ضیح دادن طبیعت و نقش رویداد مثبت اجتماعی در فوبی اجتماعی، تحقیقاتی را انجام دادند که یکی از آنها، ارتباط شناختی ارزیابی منفی از رویداد مثبت اجتماعی می‌باشد. در این تحقیق، به این نتیجه رسیدند که کمال گرایی منفی و ترس‌های

1-Chartier, Walker & Stein

1- Alden, Mellings & Laposa

2- Thomas

3- Justin, Weeks, Antonina, & Savosty

۵- Taylor

میان فردی مرتبط با فوبی اجتماعی، به طور چشمگیری نمرات معیار شناختی فوبی اجتماعی را پیش‌بینی می‌کند.

پژوهش ناپ، بائوم، لیلیافم، استین و هانس^۱ (۲۰۱۰)، نشان داد که حالت‌های خاص و رویدادهای اجتماعی بر روی ظرفیت یا توانایی خود تنظیمی تاثیرگذار است و هم تفاوت‌های فردی مزمن و هم نوسانات یا تغییرات موقت، هر دو ممکن است در قدرت خود تنظیمی بر روی رویدادهای مثبت، تاثیرگذار باشند. استراتژی‌های خود تنظیمی و فوبی اجتماعی یا رفتارهایی که توسط آن افراد خود را مورد تعدیل و تنظیم سازی قرار می‌دهند، پیش‌بینی کننده تناوب یا نتایج واکنش‌گرایی نسبت به حوادث و رویدادهای کاملاً مثبت می‌باشند. کلارک و ولز (۱۹۹۵) نسرز بیان می‌کنند برای افراد دارای فوبی اجتماعی، خود تنظیمی در موقعیت‌ها و شرایط اجتماعی اغلب به عنوان رفتارهای امنیتی از قبیل صحبت کردن خیلی کم، خوردن شام در رستوران خیلی زودتر و یا خیلی دیرتر، و در هنگامی که افراد کمی حضور دارند، جستجوی تضمین از سوی افراد شریک و انحراف توجهات از طریق پرسیدن سوالاتی از افراد دیگر، مشخص می‌شود (جاستین و همکاران، ۲۰۱۱). فوبی اجتماعی، به عنوان یک اختلال روانی نسبتاً رایج (کسلر، استین و برگلند^۲، ۱۹۹۸)، با آسیب میان فردی مرتبط است ولی نشان دادن اینکه فوبی اجتماعی مخالف با بیماری‌های روانی دیگر چگونه بر روی رابطه دوستی تاثیر می‌گذارد، دشوار است. وی‌شمن، شلدن و گئورینگ^۳ (۲۰۰۰) نشان دادند که فوبی اجتماعی به صورت ویژه‌ای با کیفیت رابطه دوستی پذیرفته شده ارتباط دارد. بسیاری از تحقیقات و مطالعات صورت گرفته نشان می‌دهند که فوبی اجتماعی ناهنجار دارای تاثیرات تعیین کننده درون فردی می‌باشند. به عنوان مثال، در یک تحقیق، رادبوگ^۴ (۲۰۰۹)، دریافت که افراد دارای اختلال فوبی اجتماعی گزارش کننده کیفیت مختل و معیوب دوستی، بیشتر از عوامل گوناگون مانند کیفیت روابط خانوادگی و تشخیص اختلالات ذهنی دیگر مانند افسردگی، بودند.

تحقیقی که توسط راپی و اسپارون (۲۰۰۹) صورت گرفت به این نتیجه رسیدند که افراد دارای اختلال فوبی اجتماعی ناهنجار از کیفیت نامناسب در روابط خانوادگی و روابط رمانتیک خود،

۱- Knappe, Baum, Lydiafehm, Stein & Hans

۲- Kessler, Stein & Berglund

۳- Whisman, Sheldon & Goering

۴- Rodebaugh

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
 Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

برخوردار هستند (هیسام، مک تیگو، شومن و ویسر^۱ و همکاران، ۲۰۱۰). در تحقیقی مشابه رادبوگ و فرناندز^۲ (۲۰۱۰)، به این نتیجه رسیدند که مسایل و مشکلات درون فردی که بالاترین عوامل مرتبط با فوبی اجتماعی و اجتناب هستند، مواردی بودند که با صمیمیت کم و تاثیرگذاری پایین مرتبط بودند. با توجه به مطالب فوق، سؤال اصلی پژوهش حاضر این است که آیا بین ارزیابی‌های مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی در مقایسه با افراد بهنجار تفاوت وجود دارد؟

روش

این پژوهش علی‌مقیاسه‌ای و از نوع مورد-شاهدی است که بصورت گذشته‌نگر انجام شده است. همچنین در این پژوهش از روش همستگی جهت پیش‌بینی استفاده شد. به منظور پیش‌بینی نشانه‌های فوبی اجتماعی غیر بالینی در زنان نقش متغیر ملاک و ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه نقش متغیرهای پیش‌بینی را ایفا می‌کند. دو گروه بر اساس متغیرهای سن، تحصیلات و وضعیت تأهل همتا گردیدند.

جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه زنان ۱۸-۲۵ سال، ساکن شهر تهران در سال ۱۳۹۵ می‌باشند ($n=3500$). نمونه‌گیری این پژوهش در دو مرحله انجام گردید: الف) مرحله شناسایی: در این مرحله ۶۰۰ زن به صورت تصادفی خوشه‌ای از میان زنان شهر تهران، به شرح زیر انتخاب شدند. از بین ۵ منطقه، دو منطقه به طور تصادفی انتخاب و از هر منطقه ۳۰۰ زن به طور تصادفی انتخاب گردید. ب) مرحله انتخاب آزمودنی‌ها: بعد از شناسایی، از میان زنان با فوبی اجتماعی، ۷۴ زن به صورت تصادفی ساده انتخاب گردید. همچنین در این مرحله ۷۴ زن بهنجار از نظر سن، تحصیلات و وضعیت تأهل با گروه دارای فوبی اجتماعی همتا شدند.

ابزار گردآوری داده‌های پژوهش

مقیاس فوبی اجتماعی (کانور^۳ و همکاران، ۲۰۰۰): یک مقیاس خود سنجی ۱۷ ماده‌ای است که فوبی اجتماعی با سه خورده مقیاس ترس، اجتناب و ناراحتی فیزیولوژیکی را

۱- Hisam, McTeague, Shumen & Wiser

۲- Fernandez

۳- Connor

می‌سنجد. هر ماده بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای درجه‌بندی شده است. طهماسبی (۱۳۸۴)، پایایی باز آزمایی این ابزار را در ایران ۰/۸۲ و همسانی درونی آن را با روش آلفای کرونباخ ۰/۸۶ گزارش کرده است.

مقیاس ترس از ارزیابی مثبت: یک مقیاس ۱۰ آیتمی است که به منظور سنجش ترس از ارزیابی مثبت طراحی شده است. این مقیاس به صورت لیکرت ۱۰ درجه‌ای از صفر (اصلاً درست نیست) تا ۹ (کاملاً درست است) درجه‌بندی شده است. این مقیاس برای پیش‌بینی اضطراب تعامل اجتماعی بالا و ترس از ارزیابی مثبت خفیف مورد سنجش قرار می‌گیرد. شکری و همکاران (۱۳۸۷)، اعتبار و روایی این مقیاس را تأیید کرده‌اند.

مقیاس ترس از ارزیابی منفی (لری^۱، ۱۹۸۳): شامل ۱۲ سوال می‌باشد که میزان اضطراب تجربه شده افراد یا ترس از ارزیابی منفی آنان را اندازه‌گیری می‌کند. نمره‌دهی بر اساس مقیاس ۵ درجه‌ای لیکرت از ۱ (هرگز صدق نمی‌کند) تا ۵ (تقریباً همیشه صدق می‌کند)، می‌باشد. ضریب آلفای کرونباخ این مقیاس در گروه دانشجویان ۰/۹۶ گزارش شده است و پایایی باز آزمایی آن پس از چهار هفته $r=0/75$ بدست آمده است. ضریب آلفای کرونباخ آن نیز ۰/۸۴ گزارش شده است (شکری و همکاران، ۱۳۸۷).

مقیاس رفتار دو ستانه (ریزن^۲، ۱۹۸۳): این مقیاس ۴۰ ماده دارد که آزمودنی به صورت مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای، از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف به آنها پاسخ می‌دهد. این مقیاس چهار مولفه خود انگاره، پذیرندگی، پاداش بخشی و بیگانگی را اندازه‌گیری می‌کند. ابوالقاسمی (۱۳۸۹) در پژوهشی روی زنان، پایایی این ابزار را با مقیاس رضایت از زندگی رنیر ۰/۳۰ و ضریب آلفای کرونباخ را ۰/۷۹ گزارش کرده است.

یافته‌های پژوهش

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار نمرات رفتارهای دو ستانه و مؤلفه های آن در زنان بهنجار و دارای فوبی

اجتماعی

۱- Leary

۲- Riesman

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

متغیر		زنان بهنجار		زنان دارای فوبی اجتماعی	
		میانگین	انحراف معیار	میانگین	انحراف معیار
کیفیت رفتار های	خوددپنداره	۸۴/۲۵	۷۷/۳	۱/۰۲۴	۶/۰۳
دوستانه	پذیرندگی	۳۶/۲۶	۱۰/۳	۷۲/۲۵	۲/۰۳
	پاداش بخشی	۶۳/۲۶	۱۲/۳	۶۹/۲۵	۳۸/۳
	بیگانگی	۸۰/۲۳	۹۴/۳	۶۹/۲۳	۱۳/۴
	کل	۱۹/۱۰۲	۲۷/۹	۸۷/۹۶	۸۵/۱۱
ترس از ارزیابی	رویدادهای مثبت	۶۶/۲۷	۲۴/۱۱	۳۹/۴۵	۵۱/۱۵
	رویدادهای منفی	۱۰/۱۲	۲۶/۸	۱۸/۲۸	۸۶/۸

همانطور که در جدول یک مشاهده می شود میانگین و انحراف معیار نمره کیفیت رفتارهای دوستانه در زنان بهنجار و دارای فوبی اجتماعی به ترتیب (۱۹/۱۰۲)، (۲۷/۹)، (۸۷/۹۶) و (۱۱/۸۵)، می باشد.

بیشترین انحراف معیار نمره ترس از ارزیابی رویدادها در زنان دارای فوبی اجتماعی (۸۶/۸)، می باشد.

قبل از استفاده از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس چند متغیری جهت رعایت فرض های آن، از آزمونهای باکس و لون استفاده شد. بر اساس آزمون باکس که برای هیچ یک از متغیرها معنی دار نبوده است، شرط همگنی ماتریس های واریانس / کواریانس به درستی رعایت شده است. ($BOX= ۴۵/۲۱, F=۲۸/۱, P= ۰/۲۱$)، بر اساس آزمون لون و عدم معنی داری آن برای همه متغیرها، شرط برابری واریانس های بین گروهی رعایت شده است.

نتایج آزمون لامبدای ویلکز نشان داد که اثر گروه بر ترکیب رفتارهای دوستانه و ترس از ارزیابی هلی مثبت و ، منفی معنی دار می باشد [$P < ۰/۰۰۱$ ، $F_{۳/۱۴۴} = ۶/۰۵۴$]. Wilks. $۰/۰۷۴ =$ آزمون فوق قابلیت استفاده از تحلیل واریانس چند متغیره مانووا را مجاز می داند. نتایج نشان داد که حداقل بین یکی از متغیرهای مورد بررسی در بین دو گروه مورد بررسی تفاوت معناداری وجود دارد. مجذور اتا که در واقع مجذور ضریب همبستگی بین متغیرهای وابسته و عضویت گروهی است، نشان میدهد، که تفاوت بین سه گروه با توجه به متغیرهای وابسته در مجموع معنی دار است و میزان این تفاوت ۵۳ درصد است. یعنی ۵۳ درصد واریانس مربوط به اختلاف بین سه گروه در تاثیر متقابل متغیرهای وابسته میباشد.

جدول ۲: نتایج آزمون معنی داری تحلیل واریانس چند متغیری (MANOVA)، بر روی نمره های

ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه

متغیر وابسته	SS	dF	MS	F	P
مدل	۱۰۸/۱۹۷	۱	۱۰۸/۱۹۷	۱/۰۷۶	۰/۰۰۰
	۵۲۰/۵۹۸	۱	۵۲۰/۵۹۸	۱۳۲/۸۱۴	۰/۰۰۰
گروه	۱۴۶۴۸۳۹/۰۲۷	۱	۱۴۶۴۸۳۹/۰۲۷	۲۹۳/۱	۰/۰۰۰
	۷۰/۱۱۶	۱	۷۰/۱۱۶	۳۶/۶۳	۰/۰۰۰
دوستانه	۱۴/۹۶۸	۱	۱۴/۹۶۸	۷۹/۱۳۱	۰/۰۰۰
	۱۰۸۱/۰۸	۱	۱۰۸۱/۰۸	۵۴/۹	۰/۰۰۲
ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت	۱۸/۲۶۷	۱۴۶	۵۴/۱۸۳	-	-
ترس از ارزیابی منفی رویدادهای مثبت	۳۳/۱۰۷	۱۴۶	۴۵/۷۳	-	-
کیفیت رفتارهای دوستانه	۸۹/۱۶۵	۱۴۶	۳۱/۱۱۳	-	-

همانطور که در جدول ۲ ملاحظه می شود بین میانگین نمرات ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت ($F=36/63$)، ترس از ارزیابی رویدادهای منفی ($F=79/131$) و کیفیت رفتارهای دوستانه ($F=54/9$) تفاوت معنی داری بین دو گروه زنان بهنجار و دارای فوبی اجتماعی وجود دارد. ($P > 0/01$)، به عبارت دیگر، میانگین ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه در زنان دارای فوبی اجتماعی از زنان بهنجار کمتر است.

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
 Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

جدول ۳: ضریب همبستگی ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و رفتارهای دوستانه با فوبی اجتماعی در زنان دارای فوبی اجتماعی

متغیر	ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت	ترس از ارزیابی رویدادهای منفی	کیفیت رفتارهای دوستانه	فوبیا
ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت	۱	۰/۵۲۲	-۰/۱۳۵	۰/۵۸۷ ***
ترس از ارزیابی رویدادهای منفی	۰/۵۲۲	۱	-۰/۲۵۷	۰/۷۲۱ ***
رفتارهای دوستانه	-۰/۱۳۵	-۰/۲۵۷	۱	-۰/۲۷۲ **

همانطور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود بین ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت (۰/۵۸۷) ترس از ارزیابی رویدادهای منفی (۰/۷۲۱) و رفتارهای دوستانه (۰/۲۷۲) فوبی اجتماعی همبستگی معناداری وجود دارد.

جدول ۴: نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری علائم فوبی اجتماعی بر روی ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و رفتارهای دوستانه در زنان

مدل	SS	DF	MS	F	P
رگرسیون	518/13494	۱	518/13494	۷۹/۷۶	۰/۰۰۰
باقیمانده	98/25655	۱۴۶	726/175		
کل	50/39150	۱۴۷			
متغیرهای پیش بین	R	R ²	ARS	ضرایب غیراستاندارد	t (p)
Constant			B	Beta	
			SE		
ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت	۰/۵۸	۰/۳۴	۰/۰۶۸	-	۰/۴۲۴
ترس از ارزیابی رویدادهای منفی	۰/۷۶	۰/۵۸	۰/۰۸۷	۰/۰۵۷	۰/۰۰۰

روابط دوستانه	۰/۷۶	۰/۵۸	۰/۵۸	۰/۰۸۲	-۰/۱۳۹	۰/۰۹۳	-۱/۶۸
							۰/۰۹۴

برای تعیین تأثیر هر یک از متغیرها، ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه به عنوان متغیرهای پیش بین و علائم فوبی اجتماعی به عنوان متغیر ملاک در معادله رگرسیون وارد شدند. در جدول ۴ میزان F مشاهده شده معنی دار است ($P > 0/000$) و ۵۸ درصد از واریانس علائم فوبی اجتماعی توسط متغیرهای ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه تبیین می‌شود. همانطور که مشاهده می‌شود ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت ($B = 0/587$) و ترس از ارزیابی رویدادهای منفی ($B = 0/057$) می‌توانند تغییرات مربوط به فوبی اجتماعی را در زنان دارای این بیماری را به صورت معنی دار پیش بینی کنند.

بحث و نتیجه گیری

هدف از این پژوهش بررسی مقایسه ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و منفی و کیفیت رفتارهای دوستانه در افراد دارای فوبی اجتماعی و بهنجار بود. نتایج پژوهش نشان داد که ترس از ارزیابی منفی رویدادهای مثبت در افراد دارای فوبی اجتماعی در مقایسه با افراد بهنجار بیشتر است. این نتیجه در راستای یافته‌های کلارک و ولز (۱۹۹۵)، آلدن و ملینگز و لاپوسا (۲۰۰۴)، و آلدن و همکاران (۲۰۰۸)، قرار دارد. برطبق نتایج بدست آمده، میانگین نمرات ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت در افراد دارای فوبی اجتماعی از افراد بهنجار به طور معنی داری کمتر است. ویسر و همکاران (۲۰۰۹) بر این باور هستند که ارزیابی منفی رویدادهای مثبت در آغاز و نگهداری اختلال فوبی اجتماعی بسیار مهم می‌باشد. افراد دارای فوبی اجتماعی از رویداد مثبت اجتماعی می‌ترسند و آنها را به شکل منفی که سبب نگهداری نگرانی می‌شود، تفسیر می‌کنند. این افراد رویدادهای اجتماعی را چه مثبت و چه منفی، به صورت منفی ارزیابی می‌کنند. حتی رویدادهای منفی‌ای که به صورت اتفاقی پیش آمده را نیز در موقعیت‌های دیگر به همان صورت منفی ارزیابی می‌کنند. همچنین با توجه به اینکه رویدادهای اجتماعی چه مثبت و چه منفی بر روی خود تنظیمی افراد تأثیر می‌گذارد، و از آنجایی که افراد دارای فوبی اجتماعی رویدادهای اجتماعی را به صورت منفی ارزیابی می‌کنند؛ در نتیجه خود تنظیمی این

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
 Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

افراد بسیار پایین است و پایین بودن خود تنظیمی به نوبه‌ی خود باعث ارزیابی منفی رویدادهای مثبت می‌شود (رادبوگ و فرناندز، ۲۰۱۰). علت دیگر ارزیابی منفی رویدادهای مثبت در افراد دارای فوبی اجتماعی، شکست در تجربیات مثبت نظیر دوست داشتن می‌باشد (الدن و همکاران، ۲۰۰۴).

همچنین در پژوهش حاضر مشخص شد که میانگین نمرات ترس از ارزیابی رویدادهای منفی در افراد دارای فوبی اجتماعی از افراد بهنجار به طور معنی‌داری کمتر بود. به عبارت دیگر، ترس از ارزیابی رویدادهای منفی در افراد دارای فوبی اجتماعی در مقایسه با افراد بهنجار بیشتر بود. این نتیجه در راستای یافته‌های کلارک و ولز (۱۹۹۵)، چارتر، ولکر و استن (۲۰۰۱) و ویلسون و رابی (۲۰۰۴) می‌باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت که حوادث و رویدادهای منفی اجتماعی از قبیل اختلافات خانوادگی، طلاق، فوت والدین و بیماری‌های روانی افراد خانواده، طرد اجتماعی و نظایر این‌ها، همگی در به وجود آمدن و تشدید اختلال فوبی اجتماعی تأثیر گذارند (جاستین و همکاران، ۲۰۱۱). افراد با فوبی اجتماعی به مراتب بیشتر از افراد بهنجار، رویدادهای اجتماعی را به صورت منفی مورد ارزیابی قرار می‌دهند و رویدادهای منفی اجتماعی را بیشتر به خودشان نسبت می‌دهند تا اینکه به عوامل بیرونی نسبت دهند (هیسام و همکاران، ۲۰۱۰؛ جاستین و همکاران، ۲۰۱۱).

یافته دیگر پژوهش حاضر این بود که کیفیت رفتارهای دوستانه در افراد دارای فوبی اجتماعی پایین‌تر از افراد بهنجار است. این یافته نیز در راستای یافته‌های شلدن (۲۰۰۰)، ویشمن، شلدن و گئورینگ (۲۰۰۰) و رادبوگ و توماس (۲۰۱۰) می‌باشد.

چگونگی برقراری ارتباط در رفتار افراد تأثیر می‌گذارد. نداشتن رابطه‌ی دوستانه و صمیمی، تأثیر منفی بر فرد می‌گذارد که این اثر منفی در تشدید و به وجود آمدن اختلال فوبی اجتماعی تأثیر زیادی دارد. فوبی اجتماعی نیز به نوبه‌ی خود بر روابط میان‌فردی افراد اثر منفی می‌گذارد که نهایتاً کاهش حمایت‌های اجتماعی را برای افراد به‌همراه دارد (توگراد و همکاران، ۲۰۰۴).

همچنین در این پژوهش بین ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت و نشانه‌های فوبی اجتماعی همبستگی مثبت به‌دست آمد. این یافته با یافته‌های کلارک و ولز (۱۹۹۵) و الدن و ملینگز و لاپوسا (۲۰۰۰) همسو می‌باشد.

در تبیین این یافته می‌توان گفت با افزایش ترس از ارزیابی رویدادهای مثبت، نشانه‌های فوبی اجتماعی، افزایش و با کاهش ترس از ارزیابی رویداد مثبت، نشانه‌های فوبی اجتماعی نیز کاهش می‌یابد. ارزیابی منفی از رویدادهای مثبت در آغاز و نگهداری فوبی اجتماعی بسیار مهم می‌باشد و افراد با فوبی اجتماعی از تجربه رویدادهای مثبت اجتماعی می‌ترسند و آن را به شکل منفی که سبب افزایش نگرانی می‌شود، تعبیر می‌کنند (کلارک و ولز، ۱۹۹۵). در این پژوهش، وجود همبستگی مثبت بین ارزیابی رویدادهای منفی و نشانه‌های فوبی اجتماعی گزارش شد. این نتایج نیز با یافته‌های چارتر، ولکر و استن (۲۰۰۱) و ویلسون و رابی (۲۰۰۴) همسو می‌باشد. بدین معنی که با افزایش رویدادهای منفی و ناخوشایند، نشانه‌های فوبی اجتماعی، افزایش و با کاهش رویدادهای منفی و ناخوشایند، نشانه‌های اجتماعی نیز کاهش می‌یابد.

همچنین در این پژوهش بین کیفیت رفتارهای دوستانه و نشانه‌های فوبی اجتماعی همبستگی منفی به‌دست آمد. این نتایج با یافته‌های توگراد^۱ و همکاران (۲۰۰۴) و رادبوگ و فرناندز (۲۰۱۰) همسو می‌باشد. با افزایش کیفیت رفتارهای دوستانه، نشانه‌های فوبی اجتماعی کاهش و برعکس با کاهش کیفیت رفتارهای دوستانه، نشانه‌های فوبی اجتماعی افزایش می‌یابد.

منابع

- حسینی رمقانی، سرین السادات؛ هادیان فرد، حبیب؛ تقوی، سید محمدرضا و افلاک، سیر عبدالعزیز (۱۳۹۴). مقایسه عملکردهای اجرایی در دانش‌آموزان دختر مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی و دانش‌آموزان بهنجار شهر شیراز. *مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی همدان*. شماره ۲۲، پیاپی ۳، ص ۲۳۷-۲۴۷.
- شکری، امید؛ گراوند، فریبرز؛ نقش، زهرا؛ طرخان، رضاعلی و پاییزی، مریم (۱۳۸۷). *ویژگی‌های روان‌سنجی فرم کوتاه مقیاس ترس از ارزیابی منفی*. *مجله روانپزشکی و روان‌شناسی بالینی ایران*، شماره ۱۴، پیاپی ۳، ص ۳۲۵-۳۱۶.
- طهماسبی مرادی، شهناز (۱۳۸۴). *بررسی کارایی درمان شناختی هیپنوتیسمی در ایجاد تصویر ذهنی مثبت از خود و تأثیر آن بر علائم هراس اجتماعی دانشجویان مبتلا به هراس*. پایان‌نامه کارشناسی ارشد روان‌شناسی، دانشگاه شهید بهشتی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، چاپ نشده.

Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

- Alden, L. E., Mellings, T. M. B., & Laposa, J. M. (2004). Framing social information and generalized social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 42, 585-600.
- Alden, L. E., Taylor, C. T., & Laposa, J. M. (2008). Social anxiety and the interpretation of positive social events. *Journal of Anxiety Disorders*, 22, 577-590.
- Alden, L. E., & Taylor, C. T. (2004). Interpersonal processes in social phobia. *Clinical Psychology Review, Special Issue, Social Phobia*, (in press).
- Alden, L. E., & Taylor, C. T. (2010). Interpersonal processes in social anxiety disorder. In: J. G. Beck (Ed.), *Interpersonal processes in the anxiety disorders* (pp. 125 - 152). Washington, D. C.: American Psychological Association.
- Amir, N., Foa, E. B., & Coles, M. E. (1998). Negative interpretation bias in social phobia. *Behavior Research and Therapy*, 36, 945-957.
- Beidel, D. C., Turner, S. M., & Morris, T. L. (1999). Psychopathology of childhood social phobia. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 38 (6), 643-650.
- Chartier, M. J., Walker, J. R., & Stein, M. B. (2001). Social phobia and potential childhood risk factors in community sample. *Psychological Medicine*, 31, 307-315.
- Clark, D. M., & Wells, A. (1995). A cognitive model of social phobia. In: R. G. Heimberg, M. R. Liebowitz, D. A. Hope, & f. R. Schneier (Eds.), *Social phobia: diagnosis, assessment and treatment* (pp. 69-93). New York: Guilford Press.
- Connor, K. M., Davidson, J. R. T., Churchill, L.E., Sherwood, A., Foa, E., & Weisler, R.H. (2000). Psychometric properties of the Social Phobia Inventory. *British Journal of Psychiatry*, 176, 379-386.
- Espín, L., Marquina, M., Hidalgo, V., Salvador, A., & Gómez-Amor, J. (2016). No effects of psychosocial stress on memory retrieval in non-treated young students with Generalized Social Phobia. *Psycho neuroendocrinology*, 73, 51-62.
- Foa, E. B., Franklin, M. E., Perry, K. J., & Herbert, J. D. (1996). Cognitive bases in generalized social phobia. *Journal of Abnormal psychology*, 105, 433 - 439.
- Hisam. M. J. R., Shumen, M., & Wisner, P. (2010). Social vision : sustained perceptual enhancement of affective facial cues in social anxiety university of florida, usa.
- Knappe, S., Baum, K. B., Lydiadefhm, M. B., Stein, R., & Hans, U. (2010). Social fear and social phobia types among community youth: Differential clinical features and vulnerability factors. Of max planck institute of psychiatry munich, Germany.
- Katycac, F., & Thomas, L. R. (2010). Social anxiety and discomfort with friendly giving. Of Washington university in st. Louis, usa.
- Leary, R. M., (1983). A brief version of the fear of negative evaluation scale. *Personality and social psychology Bulletin*, 9, 371-375.
- McKeachie, W. J., Lin, Y., Milholland, J., & Issacson, R. (1966). Student affiliation motives, teacher warmth, and academic achievement. *Journal of personality and social psychology*, 4, 457-467.
- Riesman, Catherine K. 1983. *Women and Medicalization: A New Perspective*, Social Policy. 14(Summer), Pp.3-18.
- Rodebaugh, T. L., (2009 a). social phobia and impaired friendship quality. *Journal of Anxiety Disorders*, 23, 872- 878.
- Rodebaugh, T. L., (2009 b). Hiding the self and social anxiety: the core Extrusion schema measure. *Cognitive Therapy and Research*, 33, 90-109.
- Rodebaugh, T. L., Gianoli, M. O., Turkheimer, E., & O LTMANN, T. F. (2010). The interpersonal problems of the socially avoidant : self and peer shared variance. *Journal of Abnormal psychology*, 119, 331-340.
- Stopa, L., & Clark, D. M. (1993). Cognitive processes in social phobia. *Behaviour Research and Therapy*, 31(3), 255-267.
- Thomas, L. R. (2009). Social phobia and perceiver friendship quality. Department of psychology. Washington university in st. LOUIS, 1 Brookings Drive, capus Box 7725, st. LOUIS, MO 63730, United States.

- Torgrud, L. J., Walker, J. R., Murray, L., Cox, B.J., Chatier, M., & ernisted, K. D. (2004). Deficits in perceived Social support as sociated with generalized social phobia. *eognitive Behaviour Therapy*, 33, 87-96.
- Justin, W. Weeks, Antonina, A. Savosty, A. (2011) whether, how, and when social anxiety shapes positive experiences and events: A self – regulatory framework and treatment implications. Of George mason university, united states.
- Wells, A & Lila, D. M, (1997). Social phobia : a cognitive approach, in : Devey, G. C. L. (1997). *Phobias: Ahand book of theory, research and treatment.*, John Wiley & Sons.
- Whisman, M. A., Sheldon, C. T., & Goering, P. (2000). Psychiatric disorders and dissatisfaction with social relationships: Does type of relationship matter? *Journal of Abnormal Psychology*. 109, 803-808.
- Wiser, M. J., Pauli, P., & Muhlberger, A. (2009). probing the attentional control theory in social anxiety: an emotional saccade task. *Journal of Cognition, Affection, Behavior and Neuroscience*, 9, 314-322.
- Wilson, J. K., & Rapee, R. M. (2004). Cognitive theory and therapy of social phobia. In Reinecke, M. A. & Clark, D.A (Eds.) *cognitive therapy across the lifespan: Evidence and practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

مطالعه کیفیت رفتارهای دوستانه و تفسیر ارزیابی‌های مثبت و منفی در افراد دارای نشانه‌های فوبی اجتماعی و افراد
Interpretation of the evaluation of positive and negative events and guiltily of

